

ELSEVIER
URBAN&PARTNER

1

WIELKA FIZJOTERAPIA

REDAKCJA

ZBIGNIEW ŚLIWIŃSKI
ALEKSANDER SIEROŃ

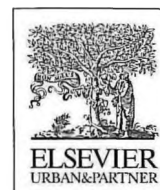
WIELKA FIZJOTERAPIA

TOM 1

Pod redakcją
ZBIGNIEWA ŚLIWIŃSKIEGO
i ALEKSANDRA SIERONIA

Przy współpracy redakcyjnej
AGATY STANEK

Elsevier
Urban & Partner
Wrocław

Spis treści

Przedmowa	VII
Noty o autorach	IX

I. WPROWADZENIE

1. Fizjoterapia – rys historyczny	1
<i>Sławomir Jandziś ▪ Mariusz Migąła</i>	
2. Zawód fizjoterapeuty	12
<i>Małgorzata Starczyńska ▪ Zbigniew Śliwiński</i>	
3. Miejsce współczesnej fizjoterapii w medycynie	16
<i>Zbigniew Śliwiński ▪ Aleksander Sieroń</i>	
4. Benchmark – wzorcowy opis kierunku fizjoterapia	20
<i>Małgorzata Domagańska-Szopa ▪ Maria Grodner</i> <i>▪ Zbigniew Śliwiński</i>	
5. Analiza postaw i losów zawodowych studentów studiów I stopnia na kierunku fizjoterapia uczelni o różnych profilach jako integralny element oceny jakości kształcenia	29
<i>Joanna Gotlib ▪ Dariusz Białoszewski</i>	

II. DIAGNOSTYKA FUNKCJONALNA

6. Badanie palpacyjne narządu ruchu z terapią punktów spustowych według koncepcji J.E. Muscolino	33
<i>Jacek Łuniewski ▪ Zbigniew Śliwiński</i>	
7. Dysfunkcje układu mięśniowo-powięziowego. Ból mięśniowo-powięziowy	42
<i>Jarosław Ciechomski</i>	
8. Chód i jego ocena	52
<i>Faustyna Manikowska ▪ Marek Józwiak</i> <i>▪ Brian Po Jung Chen</i>	
9. Diagnostyka obrazowa w fizjoterapii	59
<i>Dominik Sieroń</i>	
10.1. Badanie czynnościowe w chorobach wewnętrznych – kardiologii. Interpretacja badań kardiograficznych	64
<i>Aleksander Sieroń ▪ Joanna B. Gmyrek ▪ Leszek Jagodziński</i>	

10.2. Badanie czynnościowe w chorobach wewnętrznych – pulmonologii. Badania w POChP i kwalifikacja do fizjoterapii	70
<i>Jan Szczegielniak ▪ Katarzyna Bogacz ▪ Jacek Łuniewski</i>	
11.1. Testy neurologiczne stosowane w badaniu czynnościowym w fizjoterapii u dorosłych	78
<i>Jan Czernicki ▪ Jolanta Krukowska</i>	
11.2. Testy neurologiczne w badaniu czynnościowym w fizjoterapii – testy neurodynamiczne	85
<i>Marek Woszczak</i>	
11.3. Testy neurologiczne w badaniu czynnościowym w fizjoterapii u dzieci	102
<i>Wojciech Kiezbak ▪ Anna Gniatkowska-Nowakowska</i>	
12. Testy ortopedyczne w badaniu czynnościowym w fizjoterapii	109
<i>Jacek Lorkowski ▪ Andrzej Kotela ▪ Ireneusz Kotela</i>	
13. Diagnostyka skolioz idiopatycznych	115
<i>Tomasz Kotwicki ▪ Zbigniew Śliwiński</i>	
14. Badanie i ocena postawy ciała dziecka	126
<i>Ireneusz M. Kowalski ▪ Tomasz Kotwicki ▪ Piotr Siwik</i>	
15. Ocena elastyczności mięśni	135
<i>Jacek Łuniewski ▪ Zbigniew Śliwiński</i>	
16. Urządzenia komputerowe wspomagające diagnostykę funkcjonalną	145
<i>Grzegorz Śliwiński ▪ Ralf Zeckay</i>	
17. Badanie logopedyczne w fizjoterapii	152
<i>Zofia Twardochleb</i>	
18. Elementy diagnostyki psychologicznej dla fizjoterapii	157
<i>Marta Makara-Studzińska</i>	
19. Wczesna ocena ośrodkowych zaburzeń ruchowych	163
<i>Małgorzata Domagańska-Szopa</i>	
20. Badania laboratoryjne na potrzeby fizjoterapii	169
<i>Aleksander Sieroń ▪ Anna Gadowska-Cicha</i> <i>▪ Omran Ibrahim</i>	

III. FIZYKOTERAPIA

21. Kriostymulacja miejscowa i ogólnoustrojowa	173
<i>Agata Stanek ▪ Aleksander Sieroń ▪ Zbigniew Śliwiński</i>	

22. Hiperbaryczna terapia tlenowa <i>Aleksander Sieroń</i> ▪ <i>Grzegorz Cieślak</i> ▪ <i>Janina Mrowiec</i> ▪ <i>Anna Gadowska-Cicha</i>	180	32. Fizykoterapia w sporcie kwalifikowanym <i>Andrzej Czamara</i> ▪ <i>Jolanta Ewa Kujawa</i> ▪ <i>Krzysztof Klukowski</i>	299
23. Terapia fotodynamiczna <i>Aleksandra Kawczyk-Krupka</i>	185	33. Fizykoterapia w stomatologii <i>Krystyna Lisiecka-Opalko</i> ▪ <i>Danuta Lietz-Kijak</i> ▪ <i>Edward Kijak</i>	306
24. Diagnostyka autofluorescencyjna i fotodynamiczna <i>Sebastian Kwiatek</i> ▪ <i>Dariusz Straszak</i> ▪ <i>Aleksandra Kawczyk-Krupka</i> ▪ <i>Wojciech Latos</i> ▪ <i>Aleksander Sieroń</i>	192	34. Fizykoterapia w okulistyce <i>Lidia Puchalska-Niedbał</i>	316
25. Elektroterapia <i>Aleksandra Bauer</i> ▪ <i>Marek Wiecheć</i>	202	35. Fizykoterapia w dermatologii i medycynie estetycznej <i>Jadwiga Matla-Stodolna</i>	325
26.1. Magnetostymulacja <i>Grzegorz Cieślak</i> ▪ <i>Aleksander Sieroń</i>	233	36. Podstawy stosowania leku w fizjoterapii <i>Barbara Szczegielniak</i> ▪ <i>Jan Szczegielniak</i>	333
26.2. Terapia polem magnetycznym małej częstotliwości <i>Aleksandra Bauer</i> ▪ <i>Marek Wiecheć</i>	239	IV. MASAŻ LECZNICZY	
26.3. Magnetolaserostymulacja – wpływ promieniowania niejonizującego na żywy organizm <i>Romualda Mucha</i> ▪ <i>Monika Mucha-Janota</i> ▪ <i>Aleksander Sieroń</i>	246	37. Masaż klasyczny <i>Krzysztof Kassolik</i> , <i>Waldemar Andrzejewski</i>	341
27.1. Lasery niskoenergetyczne <i>Jarosław Pasek</i> ▪ <i>Agata Stanek</i> ▪ <i>Aleksander Sieroń</i>	251	38. Masaż segmentarny <i>Rafał Kandziora</i>	345
27.2. Lasery wysokoenergetyczne <i>Romualda Mucha</i> ▪ <i>Monika Mucha-Janota</i> ▪ <i>Aleksander Sieroń</i>	255	39. Masaż punktowy i liniowy <i>Iwona Wilk</i> ▪ <i>Krzysztof Kassolik</i> ▪ <i>Waldemar Andrzejewski</i>	349
27.3. Diody LED – ledoterapia <i>Romualda Mucha</i> ▪ <i>Monika Mucha-Janota</i> ▪ <i>Aleksander Sieroń</i>	259	40. Masaż tensesgracyjny <i>Krzysztof Kassolik</i> ▪ <i>Waldemar Andrzejewski</i>	351
27.4. Światło spolaryzowane w fizjoterapii <i>Aleksander Sieroń</i> ▪ <i>Grzegorz Żydowicz</i>	264	41. Masaż z wykorzystaniem wody <i>Elżbieta Rajkowska-Labon</i>	356
28. Fizykoterapia w wybranych jednostkach chorobowych okresu rozwojowego <i>Aleksandra Bauer</i> ▪ <i>Marek Wiecheć</i>	268	42. Masaż Shantala <i>Iwona Wilk</i> ▪ <i>Krzysztof Kassolik</i> ▪ <i>Waldemar Andrzejewski</i>	364
29. Fizykoterapia wieku dojrzałego <i>Aleksander Sieroń</i> ▪ <i>Agata Stanek</i> ▪ <i>Monika Poźniak</i> ▪ <i>Jarosław Pasek</i> ▪ <i>Grzegorz Cieślak</i>	275	43. Masaż w onkologii <i>Iwona Malicka</i>	367
30. Fizykoterapia w trzecim okresie życia <i>Marek Żak</i> ▪ <i>Jolanta Dudek</i>	283	44. Manipulacja tkanką łączną <i>Elizabeth Holey</i>	373
31.1. Fizykoterapia w onkologii <i>Anna Lipińska</i> ▪ <i>Anna Opuchlik</i>	289	V. BALNEOKLIMATOTERAPIA	
31.2. Obrzęk limfatyczny u chorych po zabiegach onkologicznych <i>Agata Stanek</i> ▪ <i>Aleksander Sieroń</i>	295	45. Peloidy <i>Agata Stanek</i> ▪ <i>Grzegorz Cieślak</i>	377
		46. Kąpiele wodne – hydroterapia <i>Janina Mrowiec</i>	380
		47. Inhalacje, wziewania i aerozole <i>Janina Mrowiec</i>	390
		48. Talasoterapia <i>Grzegorz Cieślak</i> ▪ <i>Agata Stanek</i>	394